

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 702/2024
03.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије -Министарство унутрашњих послова, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизијама тужиље и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4433/23 од 14.11.2023. године, у седници одржаној 03.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4433/23 од 14.11.2023. године, у ставовима другом, трећем и четвртном изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1445/22 од 12.04.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи надокнади трошкове ревизијског поступка од 210.030,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4433/23 од 14.11.2023. године у ставовима првом и трећем изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4433/23 од 14.11.2023. године у ставовима првом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1445/22 од 12.04.2023. године, ставом првим изреке, тужена је обавезана да тужиљи на име накнаде материјалне штете због мање исплаћених плата за период од 01.10.2017. до 30.11.2018. године, исплати укупно 1.055.267,41 динара, са законском затезном каматом на појединачно

означене месечне износе од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да у корист тужиље уплати доприносе за обавезано осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање, за временски период и на основице означене у претходном ставу изреке. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиљи надокнади парничне трошкове од 216.915,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4433/23 од 14.11.2023. године, потврђена је првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке, до износа од укупно 324.664,72 динара, појединачно означених по месецима са законском затезном каматом од доспелости до исплате, и за уплату доприноса за обавезно осигурање фондовима, односно Националној служби за запошљавање на ове износе. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев преко означених износа у ставу првом изреке до износа досуђених првостепеном пресудом, као и захтев за уплату разлике припадајућих доприноса за обавезно осигурање преко досуђених износа. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, па је тужана обавезана да тужиљи на име парничних трошкова исплати 162.570,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, тужиља је обавезана да туженој надокнади трошкове поступка по жалби 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремене ревизије изјавиле су тужиља и тужена.

Тужиља добија пресуду у ставовима другом, трећем и четвртм изреке због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена, на основу члана 404. ЗПП, добија пресуду у ставовима првом и трећем изреке, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући пресуду у добијаном делу по изјављеној ревизији тужиље, у смислу одредби чланова 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је први пут засновала радни однос код тужене 20.07.2011. године, на радном месту ... у Служби за На основу решења тужене од 28.11.2018. године, распоређена је на радно место ... за послове сарадње са Предмет спора су износи који представљају разлику између припадајуће плате по члану 17. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“ бр. 04/2009) и члановима 2. став 2. и 3. став 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине

(„Службени гласник РС“ бр. 97/03 ... 67/05) и плате која је тужилци исплаћена у спорном временском периоду.

Првостепени суд је усвојио постављени тужбени захтев, позивом на одредбе чланова 2., 7., 23. – 28. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06 ... 99/10), члана 146. ставова 1. и 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/2005 и 63/2009), члана 184. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 6/16 ... 87/18), чланова 8. и 17. Закона о организацији надлежности државних органа у поступку против учинилаца ратних злочина („Службени гласник РС“ бр. 67/03), те чланова 1. и 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“ бр. 97/2003, 67/2005), а у вези са чланом 154. Закона о облигационим односима. Становиште суда је да тужилци припада накнада штете у висини разлике плате која се добија обрачуном двоструког износа основне плате упоредног радника на ранијем радном месту, без додатака прописаних одредбама чланова 23. – 28. Закона о платама државних службеника и намештеника, уз уважавање сваког увећања основне плате и исплаћене плате тужилци.

Другостепени суд није прихватио обрачун разлике на наведени начин, већ је исказао становиште да тужилци припада разлика у висини двоструког износа основне плате упоредног радника за март месец 2014. године, пре преласка у Службу за откривање ратних злочина и исплаћене плате тужилци у спорном временском периоду.

Становиште другостепеног суда није исправно.

На седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 13.10.2020. године, усвојен је правни став о праву на увећање плате запослених у посебним организационим јединицама Министарства унутрашњих послова надлежним за сузбијање организованог криминала и откривање ратног злочина, са полазиштем на који је извршен обрачун разлике плате која тужилци није исплаћена, те је тако обрачуната разлика досуђена првостепеном пресудом као накнада штете. По овом правном ставу, лица која први пут заснивају радни однос у Служби за откривање ратних злочина која нису била радно ангажована нигде, имају право на двоструки износ плате, с обзиром на плату упоредног радника који ради на истим пословима и задацима на којима ради то лице. Запослени, коме је то прво запослење има право на двоструки износ плате у односу на плату упоредног радника на претходном радном месту, уз ограничење из члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. У образложењу правног става стоји да језичко тумачење наведене законске одредба води њеној примени тако да свако увећање основне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа основне плате у овим организационим јединицама.

Из изнетих разлога првостепени суд је на утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, па је на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка поводом ревизије тужилце, донета је је на основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 1. и 154. ЗПП. Трошкови су обрачунати

на износ од 730.602,69 динара, колика је вредност побијаног дела другостепене пресуде по ревизији тужиле. Досуђени износ од 210.030,00 динара састоји се од награде за састав ревизије од 27.000,00 динара по Адвокатској тарифи важећој у време обрачуна, те судских такси на ревизију у износу од 73.512,00 динара и пресуду овог суда у износу од 109.818,00 динара.

Везано за ревизију тужене, Врховни суд је на основу одредбе члана 404. став 1. ЗПП, којом је прописано да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија) оценио да нису испуњени наведени услови за одлучивање ревизији.

Имајући у виду напред изнето чињенично утврђење, као и да је поводом спорног питања Врховни касациони суд донео правни став на седници од 13.10.2020. године, са упориштем на који је по ревизији тужиле другостепена пресуда преиначена и потврђена првостепена пресуда, не постоје правна питања која би налагала потребу да се одлучи о ревизији тужене, па је одлука у ставу трећем изреке донета на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене као редовне по члану 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија недозвољена.

У споровима из радног односа у којима је предмет новчано потраживање, меродаван је општи режим за имовинско-правне спорове из члана 403. ЗПП.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба је поднета 13.02.2020. године, вредност побијаног дела пресуде по ревизији тужене је 324.664,72 динара, па је одлука у ставу четвртном изреке донета на основу члана 413. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић